

Protokół

21. posiedzenia, III. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 14. Stycznia 1886.

Początek o godzinie 11. m. 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyplikiewicz.

Sekretarze: pp. Dr. St. hr. Badeni, Władysław książę Sapieha, Adam Jędrzejowicz.

Obecnych posłów 127.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Protokół z 20. posiedzenia uznaje Marszałek za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie podniesiono zarzutów.

Sekretarz p. ks. W. Sapieha czyta spis petycyj wniesionych po dzień 14. Stycznia 1886. od Nr. 885 do Nr. 907 włącznie, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji petycyjnej L. 885, 892, 902, 906.

„ budżetowej L. 886, 887, 888, 889, 898, 901, 903, 905, 907.

„ podatkowej L. 890.

„ szkolnej L. 891, 894.

„ prawniczej L. 893, 897.

„ dla spraw gospodarstwa krajowego L. 895, 896, 899, 904.

„ administracyjnej L. 900.

J. E. Namiestnik odpowiada na interpelację p. Antoniewicza i towarzyszy w sprawie prymusowej prenumeraty czasopisma „Szkoła“.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie nabycia dla bibliotek szkolnych dzieła pod tytułem: „Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild“.

Sprawozdawca poseł Pietruski wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu krajowego funduszu szkolnego na rok 1886. Sprawozdawca poseł Madejski.

Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania sprawozdania i przystępuje do rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisji budżetowej.

Przemawiają posłowie hr. St. Badeni, ks. Kaczała, Romańczuk i ks. Siczynski.

Następnie przemawia Dr. Rittner jako komisarz rządowy i p. Romańczuk powtórnie.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej i przemówieniu sprawozdawcy Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Przewodnictwo obejmuje Zastępcę Marszałka krajowego.

Sprawozdawca czyta:

D Z I A Ł I.

Zasiłki dla funduszków szkolnych okręgowych.

Rub. I. poz. 1. „Na pokrycie niedoboru z powodu płac dla nauczycieli i nauczycielek etatowych, tudzież z powodu remuneracyi dla katechetów na rok 1885/6 wedle preliminarzów Rad szkolnych okręgowych“ 275.152 zł.

Przemawiają pp. ks. Siczynski, St. Badeni, Leniński i ks. Siczynski powtórnie.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu sprawozdawcy Izba uchwała Rubr. I. poz. 1. zgodnie z wnioskiem komisji budżetowej

Sprawozdawca czyta:

Rubr. II. poz. 2. Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe 32.753 zł.

Przemawia p. Pietruski i stawia do Rubr. II. poz. 2. następującą dostatecznie popartą rezolucyę:

R e z o l u c y a :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną, aby przy zakładaniu nowych szkół ludowych i przy organizowaniu już istniejących „mniejsze potrzeby szkolne i potrzeby urzędowe“ stósownie do artykułów 14. i 24. ustawy kraj z dnia 2. Maja 1873 r. L. 250 na fundusz szkolny miejscowy nakładała.

Przemawia Dr. Rittner jako komisarz rządowy.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchwała Rubr. II. poz. 2. zgodnie z wnioskiem komisji, a uchyla proponowaną rezolucyę przez p. Pietruskiego.

Sprawozdawca czyta: Rubr. III. poz. 3. Na przybory naukowe 10.185 zł

P. Pietruski wnosi imieniem Wydziału krajowego następującą dostatecznie popartą poprawkę:

Do Rubr. III. wstawia się zamiast proponowanej przez komisyę budżetową kwoty 10.185 zł. tylko kwotę 4.185 zł.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchwała Rubr. III. poz. 3 zgodnie z wnioskiem komisji, a uchyla poprawkę p. Pietruskiego.

Sprawozdawca czyta: Rubr. IV. poz. 4. Na konferencye okręgowe 13.404 zł.

Izba uchwała Rubr. IV. poz. 4. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta: Rubr. V. poz. 5. Na biblioteki okręgowe 1 950 zł.

Izba uchwała Rubr. V. poz. 5. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta: Rubr. VI. poz. 6. Na rozmaite wydatki 3.800 zł.

Przemawia Dr. Rittner, jako komisarz rządowy.

Izba uchwała Rubr. VI. poz. 6 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta: Rubr. VII. poz. 7. i 8. Na utrzymanie szkół nowych. 13.552 zł.

Izba uchwała Rubr. VII. poz. 7. i 8. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta: Rubr. VIII. poz. 9. Na płacę dla nauczycieli i nauczycielek nadetatowych na r. 1885/6 100.000 zł.

Przemawia Dr. Rittner jako komisarz rządowy.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchwała Rubr. VIII. poz. 9. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta: Rubr. IX. poz. 10. Zaliczki zwrotne dla funduszów szkolnych okręgowych 20.000 zł.
Izba uchwała Rubr. IX. poz. 10. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.
Sprawozdawca czyta:

D Z I A Ł I I.

Wydatki własne funduszu szkolnego krajowego.

Rubr.	X.	poz	11.	12.	„Substytucye“	7.000 zł.
„	XI.	„	13—16.		„Zasilki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye“	3.690 „
„	XII.	„	17.		„Adjuta“	5.000 „
„	XIII.	„	18, 19, 20.		„Remuneracye i zapomogi“	29.000 „

Izba uchwała oddzielnie Rubr. X., XI., XII. i XIII. działu II. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta: Rubr. XIV. poz. 21. Remuneracye i zapomogi dla inspektorów okręgowych 2.000 zł.

P. Augustynowicz stawia dostatecznie poparty wniosek podwyższenia tej rubryki do kwoty 3.000 „

P. Pietruski stawia dostatecznie poparty wniosek przejścia do porządku dziennego nad Rubr. XIV. poz. 21.

Przemawia Dr. Rittner jako komisarz rządowy.

Przemawiają następnie pp. Chrzanowski, który przyłącza się do wniosku p. Pietruskiego i p. Augustynowicz powtórnie.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba odrzuca wnioski pp. Pietruskiego i Augustynowicza i uchwała Rubr. XIV. poz. 21 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta: Rubr.	XV.	poz.	22.	23.	„Podatki i daniny“	650 zł.
„	XVI.	„	24.		„Koszta podróży i diety“	500 „
„	XVII.	„	25—27.		„Dodatki pięcioletnie“	77.618 „
„	XVIII.	„	28.		„Dodatek do funduszu emerytalnego“	12.800 „

Izba uchwała oddzielnie Rubr. XV. XVI. XVII. XVIII. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Marszałek odbiera przewodnictwo napowrót.

Sprawozdawca czyta: Rubr. XIX. poz. 29. Emerytury 5.900 zł.

Izba uchwała Rubr. XIX. poz. 29. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta: Rubr. XX. poz. 30—48. „Dary z łaski“ 3.492 zł.

Izba uchwała Rubr. XX. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta: Rubr. XXI. poz. 49. „Potrzeby szkół ogólnej natury“ 1.000 „

P. Wasilewski wnosi do tej Rubr. następującą rezolucję.

R e z o l u c y a.

Sejm wzywa Radę szkolną krajową, by się zajęła wygotowaniem podręcznika nauki religii w szkołach ludowych, któryby zatwierdzony przez władze duchowne, był obowiązującym dla katechetów i zastępujących ich nauczycieli.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który nie sprzeciwia się uchwaleniu powyższej rezolucyi, Marszałek oświadcza, iż głosowanie nad przyjęciem takowej zarządzi po uchwaleniu budżetu szkolnego.

Izba uchwała Rubr. XXI. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta: Rubr. XXII. poz. 50. „Rozmaite wydatki“ 3.800 zł.

Izba uchwała Rubr. XXII. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca podnosi iż należy sprostować błąd drukarski co do kwoty w Rubr. XXIII. p. 51 i 52 mianowicie z 1.500 na 15.000 zł. a. w. i czyta: Rubr. XXIII. p. 51 i 52 „Zasilki na budowę szkół w kwocie 15.000 zł.

Po przemówieniu p. Henzla Izba uchwała Rubr. XXIII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta; D o c h o d y krajowego funduszu szkolnego na r. 1886. a mianowicie:

Rubr.	I.	poz. 1—8.	„Odsetki od kapitałów“	14.706 zł.
„	II.	„	10—13. „Dochody z dóbr, realności i innych praw“	9 „
„	III.	„	14 16. „Dodatki“	530 „
„	IV.	„	17. „Zysk ze sprzedaży książek szkolnych“	2.835 „
„	V.	„	18. „Zapisy i darowizny“	— „
„	VI.	„	19. „Taksy od spadków“	9.000 „
„	VII.	„	20—24. „Rozmaite wpływy“	176.215 „
„	VIII.	„	25. „Dodatek z c. k. Skarbu Państwa“	54.943 „
„	IX.	„	26. „Zwroty zaliczek. udzielonych gminom na budynki szkolne“	20.000 „
			Suma dochodów	<u>278.238 zł.</u>

Izba w głosowaniu uchwała ogólną sumę dochodów kraj. funduszu szkolnego na rok 1886. w kwocie 278.238 zł. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

W końcu przyjmuje Izba następującą uchwałę:

„Sejm zezwala na wzajemne przenoszenie kredytów w Rubrykach XVI. i XXI. uchwalonych“.

i uchwała następujące rezolucye:

R e z o l u c y a I.

„Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby ryczałtowy system asygnowania rozmaitych wydatków Rubr. VI. na rzecz Rad szkolnych okręgowych zawsze jeszcze częściowo wykonywany, na przyszłość całkowicie uchyliła“.

R e z o l u c y a II.

„Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby wszelkie przybory naukowe dla szkół ludowych w kraju sama zakupywała i przytem wyroby krajowe uwzględniała“.

Wreszcie przyjmuje Izba rezolucyę wniesioną do Rubr. XXI. poz. 49. przez posła Wasilewskiego.

Dla spóźnionej pory Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 15. Stycznia 1886, godzinę 10. rano z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 22. posiedzenia III. sesji, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w Piątek dnia 15. Stycznia 1886. o godzinie 10. przed południem.

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie odszkodowania za budynki, znajdujące się na gruncie darowanym na budowę klinik w Krakowie.

Sprawozdawca poseł Hoszard.

2. Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności w przedmiocie przemysłu krajowego.

Sprawozdawca poseł Wierzbicki.

3. Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniach c. k. Rządu i Wydziału krajowego w przedmiocie popierania przedsiębiorstw melioracyjnych.

Sprawozdawca poseł Jan Tarnowski.

4. Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych:
a) Radzie powiatowej w Brzesku na drodze powiatowej Słotwina-Szczurowa;
b) Radzie powiatowej w Stanisławowie od mostu na rzece Lipie.

Sprawozdawca poseł Władysław Badeni.

5. Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Antoniewicza w przedmiocie polepszenia bytu zastępców nauczycieli szkół średnich.

Sprawozdawca poseł Czerkawski.

6. Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Władysława Koziebrodzkiego w przedmiocie przymusowego zabezpieczenia budynków szkolnych od ognia.

Sprawozdawca poseł Romanowicz.

7. Sprawozdanie komisji prawnej o wnioskach Wydziału krajowego w przedmiocie wpływu nieograniczonej wolności dzielenia posiadłości tabularnych na wybory z kuryi gmin wiejskich do Sejmu i Rady powiatowej, tudzież na ustrój obszarów dworskich.

Sprawozdawca poseł Fruchtmann.

8. Sprawozdanie komisji gminnej ze złożonego przez Wydział krajowy sprawozdania o wniosku posła Lasockiego dążącym do zmiany trzeciego ustępu §. 64. ustawy gminnej.

Sprawozdawca poseł Lasocki.

9. Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku posła Abrahamowicza w przedmiocie zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych.

Sprawozdawca poseł Abrahamowicz.

10. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Abrahamowicza w sprawie zaprowadzenia kart myśliwskich.

Sprawozdawca poseł Kozłowski.

Koniec posiedzenia o godzinie 4. minut 10 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Dr. Zyblikiewicz w. r.

Sekretarze:

Badeni w. r.

Sapieha w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 14. Stycznia 1886. roku.

885. Gmina Koszyce małe powiatu Tarnowskiego, przez posła Kopycińskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów żywienia dzieci nieślubnych izraelitki Wimisner, wydanych przez gminę Währing.
886. Wilhelmina Held, przez posła Kuczковского, o wsparcie.
887. Wydział powiatowy w Gródku, przez posła Weissmana, w sprawie rewizji przywilejów Banku austro-węgierskiego.
888. Gmina Przedzielnica powiatu Dobromilskiego, przez posła Gniewosza, o zapomogę na budowę szkoły.
889. Komitet cerkiewny w Lacku wielkim, przez posła Augustynowicza, o zapomogę na dokończenie cerkwi.
890. Wydział powiatowy w Przemyśle, przez posła Dembowskiego, z poparciem petycyi Wydziału powiatowego w Mościskach, w sprawie opustów podatkowych w razie szkód zrządzonych przez myszy.
891. Konstanty Klimkiewicz, były nauczyciel, przez posła Romanowicza, o udzielenie mu stałej rocznej zapomogi.
892. Gmina Strakociny, przez posła Słoneckiego, o uwolnienie od zapłacenia kosztów szupasowych za czas od r. 1877 do 1882 w kwocie 115 zł. 92 ct.
893. Gmina Podkamień powiatu Brodzkiego, przez posła Kaszewkę, o ustanowienie Sądu powiatowego tamże.
894. Oddział Towarzystwa pedagogicznego w Sokalu, przez posła Polanowskiego, o pozostawienie szkoły wydziałowej w Sokalu.
895. Zwierzchność gminy Czolhauy, przez posła Hoppena, o wolny pobór surowicy solnej.
896. Wydział powiatowy w Śniatynie, przez posła Kaprego, o położenie tamy niszczeniu lasów górskich w powiecie Kossowskim.
897. Gmina Jablonica polska powiatu Brzozowskiego, przez posła Gorayskiego, o przyłączenie jej do powiatu Krośnieńskiego.
898. Wydział powiatowy w Jaworowie, przez posła Szeptyckiego, przedkłada petycyę gminy Szkło o zapomogę na budowę cerkwi

899. Anastazy Prohaskowa, właścicielka Roztoki, przez posła Romera, o zasiłek na wykonanie budowli wodnych na Dunajcu pod Roztoką.
 900. Mieszkańcy gminy Skorodaniec, przez posła Siczynskiego, o ochronę od dzikich zwierząt.
 901. Piotr Monczak, włościanin z Kamienny, przez posła Siczynskiego, o zapomogę.
 902. Zwierzchność gminy Lipska, przez posła W. Sapiechę, o odpisanie i przyjęcie na fundusz krajowy kosztów transportu Josła Fuhrmana.
 903. Tymoteusz Tymoczko, nauczyciel w Wróblowicach, przez posła Ochrymowicza, o zapomogę.
 904. Zwierzchność gminna i obszar dworski w Daszowie, przez posła Ochrymowicza, o wolny pobór surowicy solnej, odkrytej w r. 1885. na gruntach gminnych.
 905. Antoni Budziński, nauczyciel, przez posła Pietruskiego, o stałe zaopatrzenie względnie o zapomogę.
 906. Obywatele chrześcijańscy miasta Jaryczowa nowego, przez posła Merunowicza, o obronę zagrożonego majątku gminnego.
 907. Wojciech Dobrzański, przez posła Stanisława Stadnickiego, o wsparcie.
-

